

Bijzondere determinaties...

Tekst: Bruce Schoelitz, KAD

Oer-Hollandse kakkerlakken

Kakkerlakken hebben een slechte reputatie. Dit komt door een paar rotte appeltjes in deze orde van insecten. Met internationale namen als Duitse, Amerikaanse, Australische, Surinaamse en Oosterse, geven we aan dat deze schavuiten niet van Nederlandse bodem zijn (hoewel de internationale namen weinig zeggen over het oorspronkelijke verspreidingsgebied). Dat blijkt ook wel uit het feit dat ze afhankelijk zijn van onze verwarmde gebouwen om te kunnen overleven, te ontwikkelen en om voor overlast te zorgen. Maar hoe zit het eigenlijk met onze eigen kakkerlakken?

Er zijn kakkerlakken die oorspronkelijk in Nederland voorkomen. Deze behoren tot het geslacht *Ectobius*. Er zijn vier soorten:

- *E. lapponicus* L., de noordse kakkerlak
- *E. pallidus* Olivier, de bleke kakkerlak
- *E. panzeri* Stephens, de heidekakkerlak
- *E. sylvestris* Poda, de boskakkerlak

Deze soorten leven buiten in de vrije natuur. Ze komen vooral voor in bossen, hei-

den, duinen en weiden. Het zijn bodem- en vegetatiebewoners. De volgroeide nimfen overwinteren in schuilplaatsen in onder meer de strooisellaag en van mei tot oktober kan men de volwassen exemplaren aantreffen.

De kakkerlakken, met name de boskakkerlak en de noordse kakkerlak, worden weleens gevonden in gebouwen. Meestal betreft het dan vakantiewoningen, woonhuizen of barakken in bosrijk gebied. De kakkerlakken komen via naden en kieren

of door openstaande deuren het gebouw binnen. Ook met vers gekapt openhaardhout kunnen grote aantallen boskakkerlakken direct vanuit het bos meegenomen worden.

De kakkerlakken zijn vijf tot dertien millimeter lang en de vleugels van de vrouwtjes van de noordse, heide- en boskakkerlak zijn verkort. Ze zijn te onderscheiden van de soorten die gebonden zijn aan verwarmde bebouwing middels de doortjes op de middelste en achterste bovenbenen. De inheemse soorten hebben deze niet, of slechts enkele, terwijl de bovenbenen van de bekende plaagsoorten volledig bezet zijn met deze doortjes. Zowel de inheemse soorten als de exoten hebben doortjes op de scheenbenen.

In gebouwen kunnen deze soorten zich niet handhaven en zullen ze dus geen langdurige plaag vormen. Een bestrijding bestaat dan ook uit het fysiek verwijderen van de kakkerlakken en het nemen van weringsmaatregelen. ●

Soort	Borststuk	Vleugels
 <p><i>Ectobius lapponicus</i> (man)</p>	Zwarte, roodbruine of gele vlek	Duidelijke adering
 <p><i>Ectobius pallidus</i> Foto: Didier Descouens (CC BY-SA 4.0)</p>	Lichtbruin, met of zonder stippen	Groter driehoekje tussen vleugels
 <p><i>Ectobius panzeri</i> (vrouw) Foto: Tim Ransom</p>	Geelbruin met donkere tekening	Lichte adering met stippen
 <p><i>Ectobius sylvestris</i> Foto: Jaco Visser</p>	Scherp afgetekende zwarte vlek	Duidelijke adering met stippen